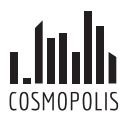

SÁGA SIRANY LÉCITEL

J. L. RIVERO

COSMOPOLIS

SÁGA SIRANY: LÉČITEL
Copyright © J. L. Rivero 2025
Copyright © Grada Publishing, a. s., 2025
Cover illustration © Katarina Kratochvílová, 2025

ISBN 978-80-271-5644-3

SÁGA SIRANY
LÉČITEL

J. L. RIVERO

*Pro Inés, Alvara a Matea, mé milované děti.
Para Marco, mi querido esposo.*

~ PROLOG ~

Vítr foukal a s každým dalším poryvem s sebou přinesl sprchu deště. Ten, smíchaný se slanou mořskou vodou, dopadal na palubu houpající se lodi. V dálce prořízl noční oblohu blesk, bouře ustupovala. Mezi nárazy vln a větru byl slyšet křik, zběsilý řev a řinčení zbraní. Toren se držel zábradlí a couval směrem k přídi. Kulhal. Z ošklivé sečné rány na lýtku mu stékala krev. Kolem zuřil lítý boj. Bylo zřejmé, že piráti mají převahu a výhodu momentu překvapení, ale kapitánovi muži se bili statečně. Před chlapcem se objevil muž s krátkou, zahnutou šavlí. Nebezpečně se přibližoval. Na jeho mokré, zjizvené tváři mu hrál potměšilý úšklebek, lačnil po krvi. Čím víc se k němu blížil, tím víc na něj cenil své ošklivé zkažené zuby. Na stěžni za pirátem seděl orel a zářivýma zlatýma očima Torena upřeně pozoroval. Co tu dělal? I přes strach, který cítil, chlapec orla vnímal. Jako by mu chtěl něco říct.

Pirát se zlověstně zachechtal a zaútočil. Udělal výpad vpřed, hoch se ale hbitě zbrani vyhnul a uskočil dozadu. Nohou mu projela prudká bolest. Pirát ho zahnal na před, odkud již nebylo úniku. Toren obklopovalo zábradlí a širé, rozbouřené moře. Muž se znovu zašklebil a odplivl si. Hoch si uvědomil, že to je jeho konec. Další ranou již pirát nemine. Najednou zaslechl hlas. Chvilku mu trvalo, než pochopil, že hlas slyší ve své mysli. Říkal jediné slovo.

„Skoč!“

Orel, byl to ten orel, uvědomil si Toren.

„Skoč!“ znovu ho nabádal hlas. Pirát zařval a vrhl se na něj.

Vtom se chlapec probudil a zprudka se zvedl. Seděl ve své posteli, v krbu ještě dohořival oheň, za oknem panovala noc. Znovu si lehl a za pár minut už spokojeně podřimoval.

CESTA

1

~ ZELENÝ DŮM ~

Nad Zeleným domem se probouzely první sluneční paprsky. Proklouzly velkým oknem a nenápadně putovaly po zdi směrem k posteli. Zastavily se přímo na nose Torena Gala. Protože bylo ještě brzy ráno, chlapec se poškrábal a otočil na druhý bok. Paprsky ho však začaly pálit do temene. Unaveně zívá a posadil se. V noci se mu zdál sen. Toren si z něj vybavil pouze slanou chuť moře, řinčení zbraní a zlaté ptačí oči.

Přes okraj postele bylo přehozeno Torenovo oblečení. Hoch se pro něj natáhl a ještě v polospánku se oblékl. Nohou zašátral pod postelí. Vyšťoural nejdříve jednu a potom i druhou koženou botu, do nichž se vzápětí nasoukal. Vstal, protáhl se a přistoupil ke krbu, aby si připnul k pasu lovecký nůž. Opláchl si obličej studenou vodou z mísy na malém stolku a z truhly vytáhl malou vyšívanou brašnu, kterou si přehodil přes rameno.

Rita Galová právě připravovala snídani, když se otevřely dveře a do kuchyně vešel Toren.

„Dobré ráno,“ pozdravila Rita.

„Dobré ráno, mami,“ odpověděl chlapec s úsměvem.

„Dnes jsi vstal brzy,“ mrkla na něj s potouchlým úsměvem říkajícím *Mohl bys tak vstávat každý den.*

„Prosím tě, zajdi do kurníku a přines vejce. A cestou vzbud' Miua a Rut, ať mi přijdou pomoci. Už tu dávno měly být,“ dodala a pokračovala ve své práci.

Toren se na matku znovu usmál, sehnul se pro proutěný košík položený vedle kamen a zamířil z kuchyně k pokoji svých mladších sester. Zrovna chtěl zaklepat na dveře, ty se však v ten samý okamžik otevřely a vyšla Rut. Bylo jí deset. Dlouhé, světle hnědé, vlnité vlasy sčesané z čela do falešného copu jí splývaly na zádech.

„Rut, máte jít s Miou pomoci mámě do kuchyně,“ oznámil sestře chlapec. Ta se otočila a nakvašeně zavolala: „Co ti trvá tak dlouho?“

Pětiletá Mia, nejmladší z Galových dětí, se vyloudala z pokoje. Šněrovací boty neměla zavázané a cop, o nějž se pokoušela, se jí moc nevydařil. Tu a tam se z něj uvolnily pramínky černých vlasů. Vyšívanou vestičku měla sice zapnutou, ale netrefila se prvním knoflíkem do správné dírky, a tak byl jeden konec níže než ten druhý.

To, jak Mia vypadá, přišlo Torenovi vtipné, musel se smát. Mia na něj vyplázla jazyk a utíkala chodbou do kuchyně. Rut si jen povzdechla a pomalu se vydala za sestrou.

Chlapec vyšel bočními dvířky ven a přes malý dvorek zamířil k hospodářským budovám. Kurník stál v zadní části pozemku. Cestou k němu musel projít okolo chléva, stodoly a maštale s koňmi. Johan, postarší muž, který sloužil u Galových se svou ženou Otýlí již řadu let, sekal na dvoře před kurníkem dřevo a Otýlie se snažila vyvést z chléva bílou tvrdohlavou kozu. Toren jim popřál dobré ráno a zamířil ke kurníku.

Našel tam dvacet vajec. Chlapec je pečlivě uložil do košíku, vylezl ven a košík postavil vedle schůdků. Potom vyběhl na malý kopeček tyčící se nad hospodářskými budovami. Bylo krásné jarní ráno

a z kopečka byl pěkný výhled. Posadil se na velký kámen, zhluboka se nadechl čerstvého vzduchu proudícího z kopců za jeho zády a zadíval se na Zelený dům a krajinu za ním.

Stavení stálo na úpatí Holých hor. Na jih, kam mířil hlavní vchod domu, byl výhled do kraje směrem od hor. Toren rád vysedával na kameni a pozoroval mírně zvlněnou krajinu, prostíraly se před ním lesy, louky, potoky, říčky a pár malých vesniček. V dálce na obzoru se třpytilo Křišťálové jezero. Kraji, ve kterém Toren vyrůstal, se říkalo Lukolesí a Zelený dům ležel na jeho okraji.

Galovi bydleli v Zeleném domě po mnoho generací. Stará kamenná budova porostlá břečtanem s velkými okny a novou střechou se nacházela na vyvýšené louce lemované ze tří stran lesem. K domu vedla příjezdová cesta, která se na konci louky stáčela k lesu a skrz něj se vinula do údolí. Vedle výběhu pro dobytek u maštale se prostírala zahrada se záhony a ovocným sadem.

Toren pohlédl k nebi a uviděl hejna střízlíků, jež jako každý rok přilétala z Jihozemě zpět do Holých hor. Ptáci zde strávili léto, nakladli vejce, vyvedli mladé a na podzim se zase vraceli zpět.

Náhle si všimnul, jak po příjezdové cestě cválá jezdec. Zamyslel se, kdo by to tak brzy ráno asi mohl být, ale jak se jezdec přibližoval, Toren poznal svého otce, Bena Gala. Vyskočil z kamene a utíkal do domu oznámit tu radostnou zprávu své matce. Na vejce úplně zapomněl.

Bylo tomu přesně deset dní, kdy do Zeleného domu přijel nečekaný host. Mladě vyhlížející muž v cestovním kabátě a černém, širokém klobouku zatukal toho odpoledne na dveře. Toren ho zahlédl jen z dálky. Otec s mužem strávil zbytek dne v přijímací místnosti. Druhý den ráno Ben s tajemným mladíkem spěšně odjel. Torenovi se nepodařilo zjistit, proč tak narychlo odjeli a ani

kdy se vrátí. Maminka mu vždy, když se ptal, odpověděla, že museli jet vyřídit jednu důležitou záležitost do Hradce, hlavního města Lukolesí, a vrátí se, až budou mít vše vyřízené.

„Mami, mami,“ křičel udýchaně Toren, když vběhl do kuchyně. Rita s děvčaty k němu vzhledly.

„Táta se vrací!“ vypravil ze sebe nakonec.

Mia okamžitě upustila jablka na stůl a utíkala ven. Rut trvalo asi dvě vteřiny, než jí došlo, co Toren právě řekl, a vzápětí vyběhla za svou sestrou. Rita Torenovi radostně rozcuchala vlasy. Společně se vydali za děvčaty.

Ben Gal přijížděl k hlavnímu vchodu. Rut stála na zápraží, ale Mia běžela jako pominutá ke koni a křičela: „Tatí, tatí, ty ses vrátil! Já jsem na tebe čekala a ty jsi byl tak dlouho pryč. Kam jsi jel, tati, a přivezl jsi mi něco? Půjdem na ryby?“

Ben seskočil z koně a radostně popadnul Miu do náručí. „Mio, ahoj, jak ses měla?“ Dívka dala otci pusku na tvář zarostlou hus-tým plnovousem. Spustil ji na zem a vyrazil směrem k domu.

Rita svého muže políbila a objala. „Vítej doma,“ přivítala ho. Usmál se na ni a přivítal se i s Rut a Torenem.

„Pojďte, děti, přivezl jsem vám z města pár maličností.“ Přistoupil ke svému koni a odepnul od sedla cestovní vak.

„Nejdříve snídaně!“ nekompromisně prohlásila Rita. „Dárky počkají. Musíš mít hlad.“ I když se tento plán Mie příliš nezamlouval, všichni se přesunuli do jídelny.

Místnost voněla čerstvým chlebem, který ležel v ošatce uprostřed stolu, vedle byla v misce uzená paštika, sušené maso, kozí sýr, máslo, jablka a hrušky a sušené švestky. Děvčata přinesla talíř s palačinkami a misky s rybízovou, jahodovou a meruňkovou marmeládou. Rut uvařila čaj a nalila vodu do džbánu a Otýlie donesla čerstvě nadojené kozí mléko.

Všichni zasedli ke stolu, popřáli si dobrou chuť a dali se do jídla. Během snídaně vyprávěl Ben novinky z Hradce. Ubytoval se u Ritina bratra Alfreda, kde bydlel také jejich nejstarší, dvacetiletý syn Dan. Učil se u strýce již pátým rokem na knihvazače.

Ben zašátral ve svém cestovním vaku a vytáhl tlustou knihu.

„To je herbář, Rito, posílá ti ho Dan.“ Rita si knihu prohlédla. Byla svázána v tmavozelených kožených deskách a byl na ní vyražen květ lučního zvonku. Na hřbetě knihy bylo zlatými písmeny napsáno **IGNÁC Z YASKARY – VELKÝ HERBÁŘ ROSTLIN ALURIJSKÝCH I CIZOKRAJNÝCH**.

„To je krásná kniha,“ pronesla obdivně Mia. „A mami, co je to herbář?“ zeptala se vzápětí.

„Kniha, ve které jsou nakresleny a popsány různé druhy rostlin a bylin, Mio,“ odpověděla Rita.

Dívinka se vyhoupla matce na klín a knihu otevřela. Na jedné stránce se vyjímal barevná, velice detailní ilustrace nějaké cizokrajné rostliny a druhá strana byla popsána drobným černým písmem. Mia si začala v knize listovat.

„Viděl jsi Fina?“ zeptala se Rita.

„Ano, zajel jsem za ním jedno odpoledne na vojenskou kolej,“ odpověděl Ben.

„Měl večerní cvičení, viděli jsme se tedy jenom chvilku. Říkal, že se má dobře. Vyrostl, vypadá už jako dospělý muž,“ usmál se Ben.

Ritě se v očích zaleskly slzy, ale za chvíli po nich nebylo památky. Byly to už tři roky, co svého druhého syna Fina viděla naposledy. Rozhodl se vstoupit do Vojenské akademie královny Eleonory III. Bylo mu osmnáct. V létě se měl na pár týdnů vrátit domů. V závěrečném ročníku, který měl Fin před sebou, pak bývali kadeti obvykle odveleni na hranice Alurie, aby získali zkušenosti na vyšších vojenských postech.

„Mám ti vyřídit, ať se o něj nebojíš, a posílá ti tento dopis.“ Ben vytáhl z kapsy své vesty malou bílou obálku. Rita poděkovala a schovala si ji do malého plátěného kapsáře, který nosívala přivázaný u pasu.

Děti potom vyprávěly otci, jak se měly a co se stalo v Zeleném domě nového v době jeho nepřítomnosti.

* * *

Po snídani přišel čas na rozdávání dárků. Ben přivezl Mie vyšíváný zelený opasek, Rut červený šátek z pravého perenského hedvábí, vyšíváný stříbrnou nití, a Ritě náhrdelník s krásnými červenými polodrahokamy.

„Torene, tady mám něco pro tebe,“ řekl nakonec a vytáhl z vaku malý kulatý předmět zabalený do kusu látky. Toren předmět rozbil a vytáhl ruční měděný kompas. Radostí se mu rozzářily oči.

„To až se zase budeš toulat v lese, tak abys vždycky našel cestu domů. Koupil jsem ho od jednoho taarijského kupce na bleším trhu.“

Chlapec věděl, že Taarie leží daleko na jihovýchodním konci Alurie. V přijímacím sále měli na zdi obrovskou malovanou mapu Alurie, kterou přivezla z cest Torenova babička. Taarie byla na samém okraji mapy. Toren rád před mapou vysedával a představoval si, jak to asi vypadá ve vzdálených zemích. Sám se zatím dostal nejdál do Hradce, hlavního města Lukolesí, kam s rodinou jezdívali navštívit své příbuzné na Svátek setí.

„Děkuju, tati,“ vděčně vzhlédl k otci a vyskočil od stolu. Ať přešel po místnosti na jakékoliv místo, střelka kompasu vždy ukazovala jedním směrem.

Rut s Miou odešly do svého pokoje, zkoušet si své nové věci před zrcadlem, a Toren se rozhodl, že hned půjde vyzkoušet kompas do lesa.

„Ale nechod' moc daleko, Torene,“ varovala ho Rita.

* * *

Hoch si vzal ze stolu kus chleba, sýr a několik jablek a uložil je do brašny. Cestou ven zašel do svého pokoje. Zpod postele vytáhl rybářský prut a dřevěnou krabičku s žížalami převázanou provázkem. Přeběhl kopeček za kurníkem a po úzké pěšince se vydal přes louku směrem k lesu. Vytáhl z brašny kompas a zadíval se na něj. *Jestliže teď ručička ukazuje na sever, jsem na jihozápadě*, pomyslel si.

Nikdo neznal okolní lesy tak dobře jako on. Vždyť v nich trávil každou volnou chvíli od jara do podzimu, kdy nemusel pomáhat s hospodářstvím nebo se věnovat bojovému výcviku a domácí výuce. I v zimě, kdy byla v lese hromada sněhu, se tam rád vypravil na procházku. Když byli Dan s Finem mladší, chodíval tam Toren s nimi. Potom však oba chlapci povyrostli a Ben je poslal studovat do Hradce.

Nejprve se jen tak toulal pod vysokými stromy, po chvíli ale zamířil k vodopádu. V kopci nad ním ústil potok do tůňky, v níž se proháněli pstruzi. Toren si sednul na pařez, vytáhl prut, na háček upevnil žížalu a nahodil. Za okamžik ucítil, jak ryba vzala za návnadu. Zasekl a z vody vytáhl pěkného duhového pstroužka. Sundal rybu z háčku a pustil ji zpátky do vody. Snědl jedno jablko a chvíli jen tak lelkoval opřený o strom, pozoroval v tůňce svůj odraz. Z hladiny na něj hleděl urostlý mladík, který na svých nece-
lých patnáct let už téměř dorostl svého otce. Světle hnědé, vlnité

vlasý se mu stáčely podél hezkého obličejce a pronikavé oříškové oči s fialovými tečkami, které podědil po babičce Rhulle, jak mu říkávala matka, odrážely chlapcovu inteligenci. Hrál si s kompasem a ani si nevšiml, že obloha potemněla a pomalu se schyluje k dešti. Až když mu na hlavu začaly padat první velké kapky, pohlédl k obloze. Skrz koruny stromů uviděl těžké šedé mraky, ze kterých se valily hustší a hustší závoje deště. Nedá se nic dělat, musí se schovat v nedaleké jeskyni.

Promočený až na kost dorazil do suché pískovcové jeskyně, která mu již nejednou posloužila jako úkryt před bouřkou. Od loňského léta měl v rohu přichystanou otep větviček, hromádku listí, pár smrkových šišek a ohniště připravené z oblázků, které našel v horském potoce. U vchodu byl opřený suchý smrček, pro případ, že by potřeboval více dřeva.

Toren položil na ohniště hromádku suchého listí, na ni nalámal nejmenší větvičky a pomocí křesadla, které nosil vždy v brašně, rozdělal malý ohýnek. Když byl plamínek větší, přihodil pár větví i šišek a ohříval si nad ním prokřehlé ruce. Vtom zaslechl z venku nějaký hlas a podivný cinkavý zvuk.

„U matky Uriany, co by to tak mohlo být?“ zabručel si pro sebe.

„Tak pojď, Palečku, pojď ještě kousek,“ ozval se zvenku čísi hlas.

U vchodu do jeskyně se objevil mužík s poníkem. Na nose měl veliké, silné, úplně zamlžené brýle a na hlavě široký, barevný, červeno-žluto-modrý klobouk, ze kterého kapala voda. Zahalen byl do pláště sešitého z mnoha malých kousků různě barevných látek a pod ním měl široké, tmavě červené kalhoty. Při každém pohybu mužík podivně zacinkal.

Celé jeho vzezření bylo přinejmenším prapodivné.

„Pěkně zdravím,“ pronesl muž se silným cizokrajným přízvukem směrem ke smrčku a uklonil se. „Mohl bych s tebou chvilku

posedět v této útulné jeskyni a ohrát se u tvého ohně, vzácný pane?“

Toren, který v okamžiku, kdy se mužík objevil u vchodu do jeskyně, vyskočil od ohně, si odkašlal. Muž se k němu obrátil: „Á, tady jsi pane, odpusť, mám špatný zrak.“

Toren nevěděl, co říct, ale vzpomněl si na své dobré vychování a pronesl: „Prosím, buď mým hostem.“ Pak si hned uvědomil, že to nebylo asi to nejchytřejší, co mohl říci – nabídnout cizinci, aby byl jeho hostem v jeskyni v lese –, ale mužík se tvářil vděčně. Zavedl poníka ověšeného hromadou vaků a pytlíků k ohni a sám se posadil na kámen vedle Torena. Otřel si brýle cípem svého kabátu a sundal si klobouk. Na hlavě se mu blýskla pleš, již dokola lemovaly dlouhé tmavé vlasy, tu a tam prokvetlé šedinami.

Když už měl být Toren hostitelem, vytáhl z brašny poslední jablko, chléb a kus sýra, vše rozpůlil a nabídl cizinci. Mužík si stoupl a uklonil se. „Jsi velice laskav, mladý pane. Dovol, abych se ti představil. Jsem magistr Severin Atruvius,“ řekl a zakousl se do chleba se sýrem. Polovinu jablka dal svému poníku Palečkovi.

„Já jsem Toren,“ odpověděl chlapec. „Toren Gal.“

Magistr se na Torena skrz velké brýle dlouze zadíval a řekl. „Víš, že Gal není obvyklé jméno, víd? Proto se tě musím zeptat, jestli náhodou nejsi spřízněn s jistou Jasmínou Galovou. Já pocházím z ostrova Peren. Když jsem byl mladý, přebývala nějakou dobu v mé rodné vesnici vážená paní tohoto jména. Byla to velice sečtělá a zcestovalá žena, učila vesnické děti obecné alurštině, kterou mluvíte zde na pevnině. I mě tehdy učila.“

„Ale jistě, Jasmína Galová je moje babička,“ rozzářily se Torenovi oči. Potom ale trochu posmutněl. „Pane magistře, moje babička byla cestovatelka. Navštívila Alurii a spoustu cizích zemí, ale před patnácti lety, ještě předtím, než jsem se narodil, se vydala

na jednu ze svých cest. Poslední dopis od ní přišel z Taarie a od té doby od ní nikdo z rodiny nedostal žádné zprávy.“

„Ach, to je smutné,“ povzdechl si magistr Atruvius.

„To ano,“ přisvědčil sklesle Toren.

Magistr Atruvius se podíval ven. Déšť ustal a mezi stromy už opět probleskovalo slunce. Velké, těžké kapky padaly ze stromů na jehličí.

„Ty jsi jistě zdejší, pane Gale, poradil bys mi, kudy se dostanu na cestu k Malému přístavu? Trochu jsem zabloudil.“

„Ale to je jednoduché,“ odpověděl Toren, „kousek odsud, tamhle u těch stromů, teče lesní potok. Půjdeš podél něj proti proudu a asi po míli dorazíš k velké skále. Tam zahneš ostře doleva a po dalších sto metrech narazíš na cestu. K Malému přístavu je to doprava, směrem do hor. Kdyby ses dal doleva, sešel bys do údolí a cesta by tě zavedla do Kozí díry.“

„Děkuji za radu,“ řekl magistr, „budu se s tebou muset rozloučit, pane Gale. Než tě ale opustím, chtěl bych ti něco darovat za tvou pomoc.“ Magistr si rozepnul svůj dlouhý kabát. Na jeho vnitřních stranách mu visela v řadách nad sebou spousta malých, baňatých lahviček uzavřených korkovými špuntíky. To vysvětlovalo ten zvonivý zvuk, když se magistr pohnul. Atruvius zašátral v lahvičkách. „Á, tady to máme. Třetí řada, pátá zleva,“ mumlal si pro sebe. Odepnul jednu z lahviček a podal ji Torenovi.

„Jsou to namleté květy snílka sedmikvětého, když si z něj před spaním uvaříš čaj, budeš mít krásné sny. Použij vždy jen malé množství, tak na špičku nože, kdybys dal do čaje víc, budeš spát čtrnáct dnů,“ zasmál se magistr Atruvius.

„Velice děkuji,“ poklonil se Toren a vzal si lahvičku.

Magistr si nasadil na hlavu velký klobouk a vzal poníka za uzdu. „Sbohem, pane Gale, třeba nás osud ještě někdy svede dohromady.

Ať tě provází matka Uriana.“ S těmito slovy se magistr Atruvius s Torenem rozloučil a zamířil k potoku.

Hoch se podíval na lahvičku, kterou držel v ruce. Byl v ní fialový prášek.

Zvláštní den, pomyslel si Toren. Dostal hned dva vzácné dary.

Ještě sice nebylo příliš pozdě, ale Toren se rozhodl vyrazit zpět k Zelenému domu. Jeskyně byla vzdálená alespoň hodinu chůze, a protože se podělil o svůj proviant s magistrem Atruviem, začínalo mu už kručet v břiše.

Cestou si pískal svoji oblíbenou písničku. Když dorazil na kopeček nad kurníkem, vzpomněl si náhle na vejce, která ráno položil na zem vedle schůdků. Seběhl dolů, popadl košík a zamířil ke špajzu za kuchyní, aby je tam uložil.

Úzkou chodbou prošel okolo dveří do svého pokoje, potom minul pokoj děvčat, odkud byl slyšet Rutin hlas. „Mio, okamžitě sundej ten šátek, ještě mi ho zničíš.“

Další dveře vedly do kuchyně. Toren do nich vstoupil a prošel místností na druhou stranu, kde byla malá dřevěná dvířka vedoucí do spíže. Vylezl na stoličku a začal pečlivě skládat jedno vejce vedle druhého do dřevěného stojánku na polici, když tu zaslechl matčin hlas.

„Tak, Bene, teď když tu nejsou děti, řekni mi, co jste v Hradci domluvili. Kdy budete vyrazet na cestu a kdy se vrátíš?“

Toren chtěl vylézt ze spíže, ale vzápětí uslyšel svého otce, jak si sedá na židli ke stolku.

„Zdržím se tu týden,“ odvětil Ben.